

Διερεύνηση επαφών κρούσματος

Είναι πολύ σημαντικό να εντοπιστούν οι στενές επαφές του κρούσματος και να απομονωθούν, για να αποφευχθεί περαιτέρω διασπορά του ιού.

Πώς διερευνώνται οι επαφές:

- Διερευνούμε και εντοπίζουμε τις επαφές δύο (2) ημέρες πριν τα συμπτώματα του κρούσματος ή δύο (2) ημέρες πριν τη δειγματοληψία σε άτομα χωρίς συμπτωματολογία.
- Εντοπίζουμε και καταγράφουμε μόνο τις φυσικές επαφές (άνθρωπος με άνθρωπο). Η ανταλλαγή εγγράφων ή χρημάτων ή άλλων αντικειμένων, καθώς και η χρήση επιφανειών ΔΕΝ αξιολογείται ως στενή επαφή.

Ορισμός στενής επαφής

- Άτομο που συγκατοικεί με επιβεβαιωμένο κρούσμα.
- Άτομο που είχε άμεση σωματική επαφή με επιβεβαιωμένο κρούσμα (π.χ. χειραψία, αγκαλιά, φιλή).
- Άτομο που είχε απροφύλακτη επαφή με μολυσματικές εκκρίσεις του αναπνευστικού επιβεβαιωμένου κρούσματος.
- Άτομο που είχε πρόσωπο με πρόσωπο επαφή με επιβεβαιωμένο κρούσμα σε απόσταση μικρότερη των δύο (2) μέτρων και με διάρκεια μεγαλύτερη των δεκαπέντε (15) λεπτών.
- Άτομο που βρέθηκε σε κλειστό χώρο (π.χ. αίθουσα διδασκαλίας, σινεμά, χώρο αναμονής νοσοκομείων κ.τ.λ.) με επιβεβαιωμένο κρούσμα για πάνω από δεκαπέντε (15) λεπτά (συνεχόμενα ή αθροιστικά) και σε απόσταση κάτω από δύο (2) μέτρα.
- Επαγγελματίας υγείας ή άλλο άτομο που παρείχε φροντίδα υγείας σε κρούσμα ή εργαστηριακό προσωπικό που χειρίστηκε δείγμα επιβεβαιωμένου κρούσματος χωρίς να χρησιμοποιεί τον ενδεδειγμένο προστατευτικό εξοπλισμό ή στην περίπτωση που υπήρξε ρήξη στην ακεραιότητα του εξοπλισμού.
- Συνταξιδιώτης σε αεροσκάφος που καθόταν έως δυο σειρές (προς κάθε κατεύθυνση) από επιβεβαιωμένο κρούσμα, άτομα που ταξίδευαν μαζί ή φρόντιζαν τον ασθενή, μέλη πληρώματος που εξυπηρέτησαν το τμήμα του αεροπλάνου που καθόταν ο ασθενής.
- Άτομα που έπαιξαν ποδόσφαιρο, προπονήθηκαν ή συμμετείχαν σε άλλες ομαδικές αθλητικές δραστηριότητες με το κρούσμα στον ίδιο χώρο, κλειστό ή ανοικτό. Άτομα που χρησιμοποίησαν τα αποδυτήρια ταυτόχρονα με το κρούσμα ή μεταφέρθηκαν με το ίδιο λεωφορείο με το κρούσμα και φώναζαν συνθήματα ή πλησίασαν το κρούσμα για να βγάλουν φωτογραφία μαζί κ.τ.λ.

Εξαίρεση αυτοπεριορισμού ως στενές επαφές τυγχάνουν τα άτομα που:

- έχουν διαγνωστεί ως θετικά κρούσματα με PCR ή rapid test αντιγόνου εντός 180 ημερών, είτε
- έχουν συμπληρώσει το σχήμα εμβολιασμού τους με οποιοδήποτε εμβόλιο αναγνωρισμένο από την Κυπριακή Δημοκρατία. Για τα μονοδοσικά εμβόλια πρέπει να παρέλθει διάστημα δεκατεσσάρων (14) ημερών από την δόση.

Παρόλα αυτά, **όλες οι στενές επαφές (συμπεριλαμβανομένων και αυτών που εξαιρούνται αυτοπεριορισμού) θα πρέπει να δηλωθούν για να προγραμματιστεί η δειγματοληψία τους από τον Συντονισμό Ιατρικών Δημόσιας Υγείας.**

Ορισμός στενής επαφής κρούσματος σε σχολική μονάδα

Υπενθυμίζεται ότι, με βάση τον ισχύοντα ορισμό της στενής επαφής, και συγκεκριμένα για τις σχολικές μονάδες, **στενές επαφές κρούσματος** θεωρούνται:

- Οι μαθητές/μαθήτριες που κάθονταν σε απόσταση δύο (2) μέτρων από το κρούσμα προς κάθε κατεύθυνση σε όλα τα μαθήματα που συμμετείχε το κρούσμα κατά την περίοδο ιχνηλάτησης.
- Οι μαθητές/μαθήτριες με τους οποίους αγωνίστηκε σε οποιοδήποτε ομαδικό άθλημα.
- Οι μαθητές/μαθήτριες με τους οποίους συναναστράφηκε ή έπαιξε το διάλειμμα με τρόπο ώστε να ισχύουν τα κριτήρια της στενής επαφής (κάτω από 2 μέτρα για πάνω από 15 λεπτά).
- Οι μαθητές/μαθήτριες με τους οποίους παρευρέθηκε σε όχημα για τη μεταφορά από και προς το σχολείο (ιδιωτικό αυτοκίνητο ή λεωφορείο) και βρίσκονταν γύρω του σε απόσταση λιγότερη των δύο (2) μέτρων προς κάθε κατεύθυνση σε διαδρομή άνω των δεκαπέντε (15) λεπτών.
- Σε περίπτωση κρούσματος σε εκπαιδευτικό, οι μαθητές/μαθήτριες της πρώτης σειράς αν η απόστασή της από τον χώρο που χρησιμοποιούσε το κρούσμα ήταν κάτω από δύο (2) μέτρα.
- Οι εκπαιδευτικοί που πλησίασαν τον/την μαθητή/μαθήτρια ή συνάδελφο κρούσμα σε απόσταση κάτω από δύο (2) μέτρα για πάνω από δεκαπέντε (15) λεπτά (συνεχόμενα ή αθροιστικά) ή είχαν σωματική επαφή μαζί του (π.χ. αγκαλιά, χειραψία, περίθαλψη τραύματος).

*** Η μάσκα ή η επαφή σε εξωτερικό χώρο δε διαφοροποιούν την αξιολόγηση μιας επαφής.

Οδηγίες προς τις στενές επαφές

- Στις στενές επαφές δίνουμε οδηγία για δεκατέσσερις (14) ημέρες περιορισμό. Η ημέρα επαφής θεωρείται ημέρα μηδέν άρα οι δεκατέσσερις (14) ημέρες ξεκινούν από την επόμενη. Περιορισμός σημαίνει απομόνωση στο σπίτι σε ξεχωριστό δωμάτιο. Αυτό σημαίνει ότι ούτε βγαίνουν από το σπίτι, ούτε συναναστρέφονται με τους γείτονες στην αυλή, ούτε πάνε στα γρήγορα για ψώνια, ούτε δέχονται επισκέψεις.

- Η καραντίνα/περιορισμός ξεκινά από την τελευταία ημέρα επαφής με το κρούσμα και όχι από την ημέρα ενημέρωσης.

Η καραντίνα των δεκατεσσάρων (14) ημερών ισχύει ακόμα και αν κάνουν το τεστ και βγει αρνητικό. Αυτό γιατί η περίοδος επώασης του ιού είναι δεκατέσσερις (14) ημέρες και ενδέχεται κάποιος να αναπτύξει συμπτώματα μέσα σε αυτό το διάστημα και να θετικοποιηθεί στην πορεία. Μπορούν να αποδεσμευτούν την 7η ημέρα από την τελευταία τους επαφή με το κρούσμα, νοούμενου ότι θα έχουν απαραίτητα υποβληθεί, με δικά τους έξοδα, σε εξέταση PCR την 7η ημέρα και θα λάβουν αρνητικό αποτέλεσμα (αποδεσμεύονται μόνο όταν λάβουν το αρνητικό αποτέλεσμα, μπορεί αυτό να συμβεί μετά την έβδομη ημέρα).

- *** Ένας αρνητικός έλεγχος PCR από εγκεκριμένο ιδιωτικό εργαστήριο την 7η ημέρα, με έξοδα της ίδιας της επαφής, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη διακοπή της καραντίνας νωρίτερα από τις συνιστώμενες 14 ημέρες αφού το άτομο ενημερώσει πρώτα το εργαστήριο ότι είναι στενή επαφή.
- Σε περίπτωση που μια στενή επαφή δεν κάνει το τεστ για οποιοδήποτε λόγο, αποδεσμεύεται εφόσον παρέλθει η περίοδος περιορισμού/καραντίνας των δεκατεσσάρων (14) ημερών και δεν έχει αναπτύξει συμπτώματα. Βασικό μέτρο για την προστασία της δημόσιας υγείας είναι η καραντίνα και όχι το τεστ.
- Σε περίπτωση που στενές επαφές αποφασίσουν να συνεχίσουν να ζουν με το κρούσμα (αυτό συμβαίνει σε κάποιες περιπτώσεις οικογενειών κυρίως λόγω πρακτικών δυσκολιών) οι δεκατέσσερις (14) ημέρες καραντίνας της κάθε στενής επαφής ανανεώνονται και ξεκινούν να μετρούν εκ νέου από την ημέρα αποδέσμευσης του θετικού. Κι αυτό γιατί: Ο θετικός είναι μολυσματικός μέχρι την ημέρα αποδέσμευσής του. Άρα υπάρχει πιθανότητα η στενή επαφή να κόλλησε ακριβώς την προηγούμενη μέρα και να εκδηλώσει τον ιό μέχρι και δεκατέσσερις (14) ημέρες μετά. Αν το κρούσμα ή η στενή επαφή δηλώσουν κάτι τέτοιο, τους ενημερώνουμε για αυτά τα δεδομένα, για να τα γνωρίζουν πριν αποφασίσουν τι θα κάνουν.
- Αν οι επαφές είναι ασυμπτωματικές, τους δίνουμε την οδηγία – σε περίπτωση που αναπτύξουν συμπτώματα – να επικοινωνούν με τον προσωπικό τους ιατρό/παιδίατρο, για να κρίνει αυτός αν θα κάνουν πιο νωρίς ή αν θα επαναλάβουν το τεστ. Δε χρειάζεται να ενημερώσουν τον προσωπικό τους γιατρό ότι είναι επαφή κρούσματος, παρά ΜΟΝΟ στην περίπτωση ανάπτυξης συμπτωμάτων.
- Τους ενημερώνουμε ότι θα επικοινωνήσει μαζί τους λειτουργός του Υπουργείου Υγείας, για να τους διευθετήσει ραντεβού και να τους δώσει οδηγίες για τον τόπο και τον τρόπο μετάβασης.
- *Εφόσον το παιδί – στενή επαφή απομονωθεί από τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας, οι υπόλοιποι συνεχίζουν κανονικά τις καθημερινές τους δραστηριότητες (σχολείο, εργασία κ.λπ.).*
- Αν η στενή επαφή είναι ανήλικος, δίνουμε οδηγία σε έναν από τους γονείς να μείνει μαζί του στην καραντίνα/περιορισμό και να ζητήσει πιστοποιητικό από το Υπουργείο Υγείας, όπως πιο πάνω. Τονίζουμε όμως ότι μόνο για τον έναν γονέα μπορεί να γίνει αυτό. Για το παιδί που είναι στενή επαφή και για τον γονέα που θα το συνοδεύσει, ισχύουν οι ίδιες οδηγίες. Αν οι γονείς κρίνουν ότι το παιδί τους μπορεί να μείνει μόνο

του στην καραντίνα και να αυτοεξυπηρετείται, το δεχόμαστε δεδομένου ότι τηρείται το νομικό πλαίσιο που αφορά στη φύλαξη ανηλίκων, αλλά κάνουμε ξεκάθαρο ότι ΔΕΝ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΕΧΟΥΝ ΚΑΜΙΑ ΕΠΑΦΗ ΜΑΖΙ ΤΟΥ για οποιαδήποτε φροντίδα του. Για τεστ θα προγραμματιστεί σε πρώτο στάδιο μόνο το παιδί και – σε περίπτωση που βγει θετικό – τότε θα εξεταστεί και ο ενήλικας που θα είναι μαζί του στην καραντίνα.

- Αν μια στενή επαφή έχει προγραμματισμένο ταξίδι πριν τη λήξη της καραντίνας της, δε δικαιούται να ταξιδέψει, εκτός αν πρόκειται για επαναπατρισμό (π.χ. Κύπριος με μόνιμη διαμονή στο εξωτερικό).
- Αν μια επαφή έχει προγραμματισμένη εξέταση πριν τη λήξη της καραντίνας της, μπορεί να την πραγματοποιήσει ΜΟΝΟ ΥΠΟ ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ. Καλύτερα είναι να γίνει διαδικτυακά. Αν απαιτείται φυσική παρουσία, τότε θα πρέπει το άτομο να εξεταστεί με βάση το ανάλογο πρωτόκολλο.
- Αν μια στενή επαφή είναι αθλητής, προτρέπεται να πάρει σχετικές οδηγίες για εξαιρέσεις στον αυτοπεριορισμό που αφορούν μόνο στις προπονήσεις της από τους προπονητές, με βάση τα πρωτόκολλα της Κ.Ο.Π. και του Κ.Ο.Α.
- Εάν ένα ήδη διαγνωσμένο θετικό κρούσμα βρεθεί στενή επαφή ξαναμπαίνει καραντίνα εάν έχει περάσει περίοδος έξι (6) μηνών από την αρχική του διάγνωση. Αλλιώς θεωρούμε ότι έχει ανοσία και δε χρειάζεται να περιοριστεί. Πρέπει όμως να φοράει μάσκα και να τηρεί τους κανόνες προσωπικής υγιεινής και κοινωνικής αποστασιοποίησης, όπως όλοι οι υπόλοιποι. Δηλώνεται επίσης ως στενή επαφή για να κάνει τη διαγνωστική εξέταση.

Περιστασιακές επαφές

- Στις περιστασιακές επαφές δε δίνουμε οδηγία για κατ' οίκον περιορισμό και εξηγούμε ότι δε θα τους γίνει το τεστ μέσω της διαδικασίας της ιχνηλάτησης.
- Τους λέμε όμως να παρακολουθούν την υγεία τους και σε περίπτωση που εμφανίσουν συμπτώματα, να επικοινωνήσουν με τον προσωπικό τους ιατρό.
- Εάν θέλουν να κάνουν το τεστ μπορούν να το κάνουν ιδιωτικά με προσωπική επιβάρυνση του ποσού.
- Κάνουμε σαφές ότι είναι ελεύθεροι να επιστρέψουν στην εργασία και στις δραστηριότητές τους. Εξηγούμε ότι ΔΕΝ ενδείκνυται να μείνουν σε περιορισμό και ΔΕΝ μπορεί να τους δικαιολογηθεί κάτι τέτοιο από το Υπουργείο Υγείας.
- Οι επαφές της επαφής δεν αξιολογούνται, ανεξαρτήτως υποκείμενων νοσημάτων ή συμπτωμάτων. Σε τέτοιες περιπτώσεις παραπέμπονται τα άτομα στον προσωπικό τους ιατρό για αξιολόγηση της κατάστασης.